

ΔΗΜΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
1. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
2. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ
Μετανάστευση: Ορισμός και βασικές κατηγορίες
Έννοιες & Ορισμοί
3. ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Το μεταναστευτικό και προσφυγικό φαινόμενο στην Ελλάδα
4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΧΕΔΙΟΥ
Δήμος Ηρακλείου: Θεσμικό – Οικονομικό – Κοινωνικό πλαίσιο
5. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ & ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ
Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κοινωνικής Ανάπτυξης
Υπαγόμενα Τμήματα στη Διεύθυνση
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
6. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
Συμπράξεις - Δικτύωση
7. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
8. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΣ – ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Μεταναστευτικός - Προσφυγικός Πληθυσμός Κ.Ε.Μ.
Πληθυσμός αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας Προγράμματος «ΕΣΤΙΑ»
9. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ
Άξονες
Παρακολούθηση και Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσης
Αντί Επιλόγου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι διαστάσεις και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά, που έχει αποκτήσει το μεταναστευτικό φαινόμενο, καθιστούν αναγκαία τη χάραξη και εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Η ανθρώπινη κινητικότητα θα αποτελέσει κύριο χαρακτηριστικό του 21^{ου} αιώνα και η Ελλάδα ως χώρα υποδοχής, λόγω της γεωγραφικής της θέσης χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειες όσον αφορά στη διαχείριση των συνεχιζόμενων εισερχόμενων μεταναστευτικών ροών και των πολιτικών υποδοχής και ένταξης για πολίτες τρίτων χωρών.

Η προσπάθεια αυτή ακολουθεί τη γενικότερη ευρωπαϊκή τάση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) έχει υποστηρίξει και συνεχίζει να υποστηρίζει την ενιαία αντιμετώπιση των θεμάτων, που αφορούν τη μετανάστευση και το άσυλο. Το 2008 εκδόθηκε το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο περιλάμβανε πέντε θεμελιώδεις δεσμεύσεις - οργάνωση τη νόμιμης μετανάστευσης, καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των συνοριακών ελέγχων, συγκρότηση της Ευρώπης ως χώρου Ασύλου, δημιουργία σφαιρικής εταιρικής σχέσης με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης, ευνοώντας τη συνέργεια μεταξύ μετανάστευσης και ανάπτυξης.

Το 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθόρισε μια ευρωπαϊκή ατζέντα [COM(2011)] για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών ζητώντας μια συνεκτική προσέγγιση και ολοκλήρωση σε διάφορους τομείς πολιτικής. Το 2014, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων επιβεβαίωσε τις Κοινές Βασικές Αρχές για την Πολιτική Ένταξης των Μεταναστών, που καθορίζουν μια κοινή προσέγγιση για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην Ε.Ε. Τέλος, τον Ιούνιο του 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικαιροποίησε το Σχέδιο Δράσης της [COM(2016)] για την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών, τονίζοντας εκ νέου την αναγκαιότητα μιας ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση του μεταναστευτικού φαινομένου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής στην Ελλάδα, τον Απρίλιο του 2013 εκπονήθηκε η πρώτη Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη πολιτών τρίτων χωρών με στόχο την οροθέτηση των βασικών αρχών και εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων και πολιτικών για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την ένταξη των νομίμων διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία, η οποία εναρμονίζονταν πλήρως με το ευρωπαϊκό πλαίσιο αρχών και αξιών. Τον Ιούλιο του 2019 υπήρξε αναθεώρηση της Εθνικής Στρατηγικής Ένταξης, στην οποία μία από τις βασικές κατευθύνσεις είναι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (<http://www.opengov.gr/immigration/wp-content/uploads/downloads/2019/01/ethniki-stratigiki.pdf>)

Σύμφωνα με τις Κοινές Βασικές Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολιτική ένταξης «η ένταξη λαμβάνει χώρα σε τοπικό επίπεδο, ως μέρος της καθημερινής ζωής, που ο καθένας έχει το ρόλο του» [COM(2005)]. Οι δημοτικές αρχές, ανεξάρτητα ή σε συνεργασία με άλλους δημόσιους ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς, παρέχουν μεγάλο αριθμό κοινωνικών υπηρεσιών, όπως υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής φροντίδας, κ.α. Επίσης, οι τοπικές αρχές έχουν καλύτερη γνώση της τοπικής κοινωνίας και των συνθηκών που επικρατούν, καθώς οι πολίτες τρίτων χωρών βιώνουν την καθημερινότητά τους, εργάζονται, δραστηριοποιούνται και συνάπτουν σχέσεις και δεσμούς με άλλους, κυρίως σε τοπικό επίπεδο. Επομένως, ο ρόλος της τοπικής κοινωνίας και αυτοδιοίκησης, ως προς την υποδοχή και την ένταξη, πρέπει να είναι αποφασιστικός και ουσιαστικός.

1. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Η ένταξη δεν είναι εύκολο να προγραμματιστεί: πρόκειται για μία μακρά διαδικασία, η οποία δεν είναι «γραμμική». Η ένταξη έχει πολλές πτυχές, απαιτεί ικανότητα προσαρμογής από ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, καθώς και από τους ίδιους τους μετανάστες και πρόσφυγες (UNESCO 2016). Οι τοπικές κοινωνίες με την παρούσα μεταναστευτική και προσφυγική ροή πρέπει να καταστούν «κοινωνίες που διδάσκονται» και να εξοικειωθούν με τα νέα είδη αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας και με τις νέες και διαφορετικές ομάδες των ανθρώπων.

Μετά και την ροή των προσφύγων στην Ευρώπη το 2015/16, η προσοχή έχει πλέον στραφεί προς την αποτελεσματική ένταξή τους στις νέες κοινωνίες τους (Desiderio, M.V. 2016). Ενώ η μεταναστευτική πολιτική παραμένει εθνική ευθύνη, οι κεντρικές και τοπικές αρχές αναγνωρίζουν ότι η ένταξη πρέπει να συμβεί όπου οι άνθρωποι βρίσκονται: στους χώρους εργασίας τους, στις γειτονιές τους και στα σχολεία, όπου στέλνουν τα παιδιά τους. Πίσω από κάθε στατιστική μελέτη για τους αριθμούς των μεταναστών και προσφύγων, υπάρχουν άτομα ή οικογένειες, που ξεκινούν μια νέα ζωή σε ένα νέο μέρος. Οι τοπικές αρχές, ενώ συντονίζονται με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και άλλους τοπικούς εταίρους, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ενσωμάτωση των νεοεισερχόμενων και στην ενδυνάμωσή τους να συνεισφέρουν στις νέες τους κοινότητες (OECD, 2016 a.). Η μακρόχρονη διαδικασία αυτής της ένταξης χρειάζεται να συμπεριλάβει βασικές συνιστώσες για τη βελτίωση της θέσης των μεταναστών και των προσφύγων, που να αφορούν στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην απόκτηση προσόντων (Center for Strategy and Evaluation Services, 2013).

Η αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην οικονομική ζωή, στην εκπαίδευση και άλλους τομείς αποτελεί καθήκον όλων των κυβερνητικών και μη κυβερνητικών φορέων και κατ' επέκταση αφορά και κάθε τοπική αυτοδιοίκηση, που φιλοξενεί στο εσωτερικό ένα μεγάλο αριθμό αυτών των ομάδων. Στοιχεία όπως, η ασφάλεια διαμονής, η υποστήριξη της οικογενειακής ζωής, η καταπολέμηση των διακρίσεων έχουν ιδιαίτερη σημασία, διότι αποτελούν έννοιες που συνδέονται με την κοινωνική συνείδηση: τη συμμετοχή και την κοινωνική κινητικότητα (Eurobarometer, 2015).

Η απόκτηση προσόντων, απευθύνεται σε όλο τον πληθυσμό, περιλαμβανομένων των μεταναστών και προσφύγων και σηματοδοτεί τη διαδικασία της διά βίου μάθησης μέσα από την εκμάθηση της γλώσσας, τη συνεχή κατάρτιση και εκπαίδευση (OECD, 2017). Κατ' αυτόν τον τρόπο τα άτομα όχι μόνο δέχονται νέες πληροφορίες αλλά και αναπτύσσουν την ικανότητα μάθησης. Σε αυτή την περίπτωση δεν είναι μόνο τα μεμονωμένα άτομα που μπορεί να ωφεληθούν, υποστηρίζονται και οι οργανώσεις και μέσω αυτών και η διαδικασία της ένταξης με την απόκτηση διαπολιτισμικών γνώσεων, είτε οι οργανώσεις είναι μικρές είτε μεγάλες, επαγγελματικές ή εθελοντικές, γενικές ή σχετικές με τους μετανάστες και πρόσφυγες (Brezzi & Ramirez 2016). Με τη σταθερή προσαρμογή στο περιβάλλον τους και στα μεταβαλλόμενα πρότυπα ποικιλομορφίας, καθίστανται «οργανισμοί μάθησης», οι οποίοι ενισχύουν την κοινωνική συνοχή των κοινωνιών, στις οποίες ανήκουν. Αυτό που αόριστα ονομάζεται «ένταξη» περιλαμβάνει επομένως θέματα

ισότητας, δικαιοσύνης, καταπολέμησης των διακρίσεων, καθώς και θέματα που συνδέονται στενότερα με την αγορά εργασίας (OECD, 2016 b)

Η δημόσια συζήτηση έχει επικεντρωθεί στην αρχική υποδοχή των μεταναστών καθώς οι πρόσφατες αυξήσεις στις νέες αφίξεις έχουν αποκαλύψει τις υποκείμενες αδυναμίες διακυβέρνησης τόσο για τις βραχυπρόθεσμες όσο και για τις μακροπρόθεσμες απαντήσεις στα θέματα της ένταξης (Charbit, 2015). Τέτοιες αδυναμίες οφείλονται συχνά στην έλλειψη συντονισμού μεταξύ των πολιτικών σε διάφορους τομείς (όπως η εργασία, η υγεία, η στέγαση και η εκπαίδευση), καθώς και μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης. Υπάρχει ανάγκη να σπάσει αυτή η πολιτική στο σχεδιασμό μέτρων και προσεγγίσεων σε τοπικό επίπεδο. Τέτοιες νέες προσεγγίσεις είναι πολύτιμες για τη δημιουργία πιο ανθεκτικών κοινοτήτων για όλες τις ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, των προσφύγων και άλλων ευάλωτων ομάδων (Huddleston et al. 2017).

Η αποτελεσματική ένταξη των μεταναστών και προσφύγων είναι ένα κρίσιμο ζήτημα για την περιφερειακή ανάπτυξη. Ο εν λόγω πληθυσμός συχνά εγκαθίστανται σε μητροπολιτικές περιοχές προκειμένου να έχει πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες, κοινωνικά δίκτυα και θέσεις εργασίας και να συνεισφέρει με τις δεξιότητές του και την ποικιλομορφία του στην τοπική ανάπτυξη. Σε πολλές χώρες, οι αγροτικές περιοχές αναζητούν νέους κατοίκους για να αναβιώσουν την οικονομική και δημογραφική τους βάση και μπορεί να επιδιώκουν να καλωσορίσουν έναν τέτοιο νέο πληθυσμό (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος 2017).

Η προοπτική της ένταξης των μεταναστών και προσφύγων για τον Δ. Ηρακλείου θα πρέπει να περιληφθεί στις υπηρεσίες, τους φορείς, τις ομάδες και τις πρωτοβουλίες, που ασχολούνται με τις ανάγκες της κοινωνίας γενικά και θα πρέπει να διασφαλίζει ίση πρόσβαση στα προγράμματα και τις δράσεις τους για όλα τα μέλη (ντόπιοι, μετανάστες, πρόσφυγες και άλλες ευάλωτες ομάδες).

Εν κατακλείδι για την εφαρμογή ενός Τοπικού Σχεδίου Δράσης ένταξης εκτιμάται ως ανάγκη, οι στόχοι των αξόνων δράσης του να συμπεριλάβουν ποιοτικούς δείκτες σχετικά με την:

- Ευαισθητοποίηση και δράση των θεσμικών εκφράσεων της τοπικής κοινωνίας στα θέματα ένταξης και αλληλοαποδοχής των μεταναστευτικών & προσφυγικών ομάδων.
- Ενεργοποίηση, οργάνωση και συμμετοχή στην κοινωνική ζωή της πόλης του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού και τη συνεργασία τους με τον ντόπιο πληθυσμό.
- Ανάλυση και το συντονισμό υποστηρικτικών υπηρεσιών/δράσεων για την επίλυση των προβλημάτων/δυσκολιών, που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες.
- Πολιτισμική επάρκεια των υπηρεσιών, που υποδέχονται και εξυπηρετούν μετανάστες και πρόσφυγες.
- Ανάλυση δράσεων για την ευαισθητοποίηση των κατοίκων του Δήμου σε θέματα πολυπολιτισμικότητας και ενίσχυση της θετικής στάσης των τοπικών κοινωνιών σε θέματα συμβίωσης με τους μετανάστες και πρόσφυγες, καταπολέμηση της ξενοφοβίας και των αρνητικών στερεοτύπων απέναντί τους.

Η δέσμευση για τους παραπάνω στόχους μπορεί να ενισχυθεί με την αλληλεπίδραση. Οι ανοικτοί διάλογοι επικοινωνίας αποτελούν τη βάση για σταθερό διάλογο και συνεργασία στο ζήτημα της ένταξης των μεταναστών και των προσφύγων σε τοπικό επίπεδο.

2 . ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Μετανάστευση: Ορισμός και βασικές κατηγορίες.

Η μετανάστευση αποτελεί ένα φαινόμενο πολυδιάστατο και πολυεπίπεδο. Η πολυπλοκότητά του οφείλεται στο γεγονός ότι, αποτελεί ένα φαινόμενο εγγενές της ανθρώπινης εξέλιξης και συνεπώς αφορά πολλούς τομείς όπως αυτόν της πολιτικής, της οικονομίας, του πολιτισμού, αλλά και της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας. Σε γενικές γραμμές, ως μετανάστευση ορίζεται η μόνιμη ή προσωρινή μεταβολή του τόπου εγκατάστασης ενός ατόμου, μιας ομάδας ή ενός κοινωνικού συνόλου. Ως φαινόμενο, επομένως, η μετανάστευση σχετίζεται άμεσα με τη μετακίνηση μεμονωμένων ατόμων ή/και μεγάλων ομάδων πληθυσμού τόσο στο εσωτερικό όσο και μεταξύ κρατών λόγω κοινωνικών μεταβολών, οικονομικών και πολιτικών κρίσεων, επαναστάσεων και πολέμων, της ασύμμετρης κατανομής του παγκόσμιου πλούτου μεταξύ αναπτυσσόμενων και αναπτυγμένων χωρών, της παγκόσμιας απορρύθμισης της αγοράς εργασίας, των ανθρωπογενών καταστροφών (συμπεριλαμβανομένης και της κλιματικής αλλαγής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης μεγάλων περιοχών του πλανήτη).

Τα κύρια αίτια της μετανάστευσης είναι: η αναζήτηση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και οικονομικής ευημερίας, η οικογενειακή επανένωση, η φυγή από συνθήκες που απειλούν τη ζωή και την ασφάλεια του ατόμου ή της ομάδας που μετακινείται, κυρίως από εμπόλεμες περιοχές και αυταρχικά καθεστώτα που παραβιάζουν βασικά δικαιώματα και την ελευθερία των ατόμων.

Έννοιες & Ορισμοί

Με βάση τις παραπάνω κατηγορίες μετανάστευσης, οι βασικοί όροι που διατρέχουν το σύγχρονο μεταναστευτικό φαινόμενο είναι:

Αλλοδαπός/ή. Ως αλλοδαπό φυσικό πρόσωπο νοείται εκείνο που δεν έχει την ιθαγένεια του κράτους στο οποίο κατοικεί ή που δεν έχει την ιθαγένεια κανενός κράτους (ανιθαγενής).

Μετανάστης/Μετανάστρια. Ο όρος αναφέρεται στο άτομο και τα μέλη της οικογένειας που μετακινούνται σε μια άλλη χώρα ή περιοχή για να αναζητήσουν καλύτερες υλικές και κοινωνικές συνθήκες καθώς και για να βελτιώσουν το προσδόκιμο των ίδιων και των μελών των οικογενειών τους. Σύμφωνα μάλιστα με τον ορισμό που δίνει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί κάποιος ως μετανάστης/μετανάστρια είναι να διαβεί μακριά από τη χώρα που γεννήθηκε ή τη χώρα της οποίας έχει την εθνικότητα, για περισσότερους από 12 μήνες.

Οικονομικός μετανάστης/Οικονομική μετανάστρια. Ως οικονομικός μετανάστης/ οικονομική μετανάστρια χαρακτηρίζεται το άτομο που αποδημεί με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασής του.

Πολίτης τρίτης χώρας αποκαλείται ο/η πολίτης κράτους που δεν έχει υπηκοότητα κάποιου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μετανάστης/Μετανάστρια «δεύτερης γενιάς» θεωρείται το άτομο που έχει τουλάχιστον έναν γονιό υπήκοο τρίτης χώρας που είτε γεννήθηκε στην Ελλάδα είτε έχει μεταναστεύσει σε αυτή σε μικρή ηλικία, διαμένει νόμιμα στη χώρα χωρίς ελληνική ιθαγένεια και έχει ενταχθεί στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Σύμφωνα με τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών, δικαιούχος διεθνούς προστασίας είναι όποιος-α βρίσκεται εκτός της χώρας καταγωγής του/της ή της συνήθους διαμονής του/της και αδυνατεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν λόγω:

- βάσιμου και δικαιολογημένου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ορισμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω πολιτικών πεποιθήσεων (προσφυγικό καθεστώς),
- σοβαρών και αδιάκριτων απειλών κατά της ζωής του, της σωματικής του ακεραιότητας ή της ελευθερίας του, που οφείλονται σε γενικευμένη βία ή σε γεγονότα που διαταράσσουν σοβαρά τη δημόσια τάξη (καθεστώς επικουρικής προστασίας, ανθρωπιστικό καθεστώς)

Αιτών διεθνούς προστασίας/Αιτούσα διεθνούς προστασίας είναι ο/η αλλοδαπός/ή ή ανιθαγενής που δηλώνει προφορικά ή γραπτά σε οποιαδήποτε αρμόδια κρατική αρχή ότι ζητά άσυλο ή ζητά να μην απελαθεί γιατί φοβάται δίωξη λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, ή γιατί κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη στη χώρα καταγωγής ή προηγούμενης διαμονής του/της, ιδίως γιατί κινδυνεύει με θανατική ποινή ή εκτέλεση, με βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή κινδυνεύει η ζωή ή η ακεραιότητά του/της λόγω διεθνούς ή εμφύλιας σύρραξης. Σημειώνεται ότι δεν αναγνωρίζεται ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας κάθε αιτών/αιτούσα άσυλο, αλλά κάθε πρόσφυγας/γυναίκα πρόσφυγας είναι κατ' αρχήν αιτών/αιτούσα άσυλο.

Τέλος, σημειώνεται ότι παρότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας συγχέονται με τους μετανάστες/μετανάστριες, η διαφορά του καθεστώτος αυτών των δύο ομάδων είναι αρκετά σαφής. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δεν επιλέγουν να εγκαταλείψουν τις χώρες τους, αλλά αναγκάζονται λόγω του φόβου δίωξης ή του φόβου για κίνδυνο της ζωής τους. Αντίθετα, οι μετανάστες και οι μετανάστριες απολαμβάνουν την προστασία των πατρίδων τους, αλλά επιλέγουν με τη βούλησή τους να αναχωρήσουν από αυτές, για παράδειγμα για να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση ή λόγω οικογενειακών δεσμών.

Ασυνόδευτοι ανήλικοι/Ασυνόδευτα ανήλικα είναι τα άτομα κάτω των 18 ετών, τα οποία φθάνουν στην Ελλάδα, χωρίς να συνοδεύονται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνά τους ή οι ανήλικοι και οι ανήλικες που εγκαταλείπονται ασυνόδευτοι/ασυνόδευτες μετά την είσοδό τους στη χώρα.
(<http://www.opengov.gr/immigration/?p=798>)

Ευάλωτες / Ευπαθείς Ομάδες

Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ευπαθείς ή ομάδες υψηλού κινδύνου ονομάζονται εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού, που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε πολλά επίπεδα και σε διάφορους τομείς να έχουν ποιότητα ζωής (π.χ. στέγη, εργασία, ικανοποιητικό εισόδημα, εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση κ.ά.). Πρόκειται κυρίως για αστέγους, ανέργους/μακροχρόνια άνεργους, άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), πάσχοντες (σοβαρά παθολογικά προβλήματα, ψυχικές ασθένειες), αποφυλακισμένους, χρήστες και πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, οροθετικούς, άτομα από θρησκευτικές ή πολιτισμικές μειονότητες, ρομά / τσιγγάνους, μονογονεϊκές οικογένειες, ανήλικους παραβάτες, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα εμπορίας (trafficking), πρόσφυγες, μετανάστες, παλιννοστούντες, πληγέντες από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές (πυρόπληκτοι, σεισμοπαθείς, πλημμυροπαθείς)

α) «**Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού**», γενικά, νοούνται οι κοινωνικές ομάδες πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.

β) Οι Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

i) Στις **Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού** και ii) Στις **Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού**

γ) «**Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού**» νοούνται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού, που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν άτομα ιδίως με αναπηρίες, με προβλήματα ψυχικής υγείας ή νοητικής υστέρησης και άτομα εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες.

δ) «**Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού**» νοούνται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού, οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν ιδίως οι άνεργοι νέοι, οι άνεργοι άνω των 50 ετών, οι γυναίκες άνεργες, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, οι αναλφάβητοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, οι πρώην ή οι νυν τρόφιμοι φυλακών, οι ανήλικοι παραβάτες, τα άτομα με γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και οι μετανάστες (Μπαλούρδος και άλλοι, 2014).

3. ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το μεταναστευτικό και προσφυγικό φαινόμενο στην Ελλάδα

Μέχρι το πρώτο μισό του 20ου αιώνα, η Ελλάδα αποτελούσε παραδοσιακά χώρα αποστολής μεταναστών προς υπερπόντιες χώρες και κατά τη μεταπολεμική περίοδο, προς τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Στα τέλη της δεκαετίας του 1980, η Ελλάδα μετατράπηκε από χώρα προέλευσης σε χώρα υποδοχής μεταναστών/μεταναστριών, εξέλιξη η οποία αντανάκλα τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας καθώς και των συνθηκών διαβίωσης και η οποία επηρεάστηκε από την κατάρρευση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η ροή μεταναστών/μεταναστριών βρήκε τη χώρα απροετοίμαστη και αμήχανη, καθώς ουδέποτε μέχρι τότε δεν είχε ασκήσει πολιτική προσέλκυσης στο έδαφός της. Αρχικά, υπήρξε υποδοχή και εν μέρει αποδοχή των μεταναστών, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους προέρχονταν από τη γειτονική Αλβανία. Οι κοινές πολιτισμικές αναφορές και η απασχόληση των μεταναστών/μεταναστριών σε τομείς της εθνικής οικονομίας, στους οποίους υπήρχε έλλειψη εργατικού δυναμικού, λόγω της μετακίνησης των γηγενών εργαζομένων στον τομέα των υπηρεσιών και τη δυναμικότερη είσοδο στην αγορά εργασίας των γυναικών, δημιούργησε κατάλληλες συνθήκες για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία και συνέβαλε τόσο στην αναζωογόνηση του πρωτογενούς τομέα όσο και στην συνολικότερη συνεισφορά τους στην ανάπτυξη της χώρας.

(<http://www.opengov.gr/immigration/?p=792>)

Η διετία 2015-2016 σηματοδότησε μια ριζική αλλαγή στην έκφραση του φαινομένου της μετανάστευσης στην Ελλάδα. Η μαζική ροή μεικτών ρευμάτων κυρίως αιτούντων διεθνούς προστασίας και δευτερευόντως παράτυπων μεταναστών και μεταναστριών από τη Μέση Ανατολή, τις εμπόλεμες περιοχές της Ασίας και της Αφρικής και της Βόρειας Αφρικής, στα ελληνικά νησιά μέσω της Τουρκίας, οδήγησε στην υπέρβαση των ορίων δυνατότητας υποδοχής και φιλοξενίας από μια χώρα με υφεσιακή οικονομία και εύθραυστες πολιτικές ισορροπίες, λόγω της προσπάθειας αντιμετώπισης των πολλαπλών εσωτερικών και εξωτερικών προβλημάτων. Η συντριπτική πλειοψηφία των αιτούντων/αιτουσών διεθνούς προστασίας μετακινήθηκε προς τη Δυτική και Βόρεια Ευρώπη, ενώ ένας σημαντικός αριθμός ατόμων (περίπου 62.000) παραμένει στη χώρα σε συνέχεια του κλεισίματος των συνόρων από τις γειτονικές βαλκανικές και κεντροευρωπαϊκές χώρες, καθώς και της απροθυμίας ορισμένων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο του Προγράμματος Μετεγκατάστασης. (Ε. Σ. Ε., 2019).

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δήμος Ηρακλείου: Θεσμικό – Οικονομικό – Κοινωνικό πλαίσιο

ΘΕΣΜΙΚΟ

Το Ηράκλειο αποτελεί το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Κρήτης, την πρωτεύουσα της Περιφέρειας και το οικονομικό κέντρο του νησιού. Η πόλη αποτελεί, επίσης, το εμπορικό και επιστημονικό κέντρο του νησιού. Κατέχει στρατηγική γεωπολιτική θέση στη νοτιοανατολική λεκάνη της Μεσογείου, συνδέοντας τρεις ηπείρους και πολλούς διαφορετικούς πολιτισμούς.

Ο Δήμος Ηρακλείου υπάγεται διοικητικά στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηρακλείου, της οποίας αποτελεί και έδρα, είναι το διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης καθώς και έδρα της Αρχιεπισκοπής Κρήτης. Είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Κρήτης, με έκταση 244.613 τετρ. χιλιόμετρα και αποτελεί τον 4ο μεγαλύτερο Δήμο της χώρας με πληθυσμό που ανέρχεται στους **173.993** κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή. Ο πληθυσμός της αυξήθηκε την τελευταία εικοσαετία (1981- 2001) κατά 30% περίπου, ενώ προβλέπεται να αυξηθεί περαιτέρω κατά 20% έως το 2021. Η μεγάλη αύξηση της έκτασης του Δήμου, τον κατέστησε από αμιγώς αστικό σε αστικό-αγροτικό Δήμο.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» ο Δήμος Ηρακλείου διαιρείται σε πέντε (5) Δημοτικές Ενότητες (ΔΕ Ηρακλείου, ΔΕ Νέας Αλικαρνασσού, ΔΕ Γοργοαΐνη, ΔΕ Παλιανής & ΔΕ Τεμένους). Οι πέντε Δημοτικές Ενότητες απαρτίζονται από έξι (6) Δημοτικές Κοινότητες και δεκαοκτώ (18)

Τοπικές Κοινότητες. **Ιστορική έδρα του Δήμου ορίστηκε η Νέα Αλικαρνασός.**

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο πληθυσμός του Δήμου Ηρακλείου ανέρχεται σε **173.993** κατοίκους και αντιστοιχεί στο 57% (54,38% το 2001) του πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, στο 28% (26,46% το 2001) της Περιφέρειας Κρήτης και στο 1,60% (1,45% το 2001) της χώρας. Είναι σημαντικό να τονιστεί η παραπάνω αύξηση του πληθυσμού του Δήμου Ηρακλείου, όταν μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας,

όπως οι Δήμοι Αθηναίων, Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Καλλιθέας, Περιστερίου κ.α. παρουσίασαν αξιοσημείωτη μείωση του μόνιμου πληθυσμού τους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ηρακλείου με την πλούσια παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων, υιοθετώντας το σύγχρονο πνεύμα της επιχειρηματικότητας, έχει εκταθεί και εκσυγχρονίζεται και σε άλλους επιχειρηματικούς τομείς. Επικεντρώνεται στην επεξεργασία, τυποποίηση και προώθηση των παραδοσιακών προϊόντων και ταυτόχρονα παρουσιάζει έντονη σύγχρονη οικιστική (αναπαλαιώσεις, ανοικοδομήσεις, διασώσεις, ανακατασκευές, κ.λ.π.), πολιτισμική (εκδηλώσεις τοπικές και διεθνούς εμβέλειας), τουριστική (αγροτουριστικά καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κ.λπ.), βιομηχανική, βιοτεχνική και επιχειρηματική ανάπτυξη.

Οι οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου Ηρακλείου συγκεντρώνονται κυρίως στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, ενώ περιορίζεται σημαντικά και σταδιακά η ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα. Το Ηράκλειο συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μερίδιο βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την Κρήτη. Περισσότερο από 60% των βιομηχανικών μονάδων του Νομού είναι εγκατεστημένες γύρω από την πόλη.

Ο τριτογενής τομέας κατέχει, με βάση τον αριθμό των απασχολούμενων, την πρώτη θέση στην οικονομία (80%). Στο συγκεκριμένο τομέα εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης σε μισθωτούς, σε σχέση με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Τα υψηλά ποσοστά οφείλονται στο γεγονός των απασχολούμενων σε υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης. Κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα κατέχουν και οι κλάδοι του λιανικού εμπορίου και των εστιατορίων – ξενοδοχείων.

[Τα στοιχεία της παρούσας ενότητας προέρχονται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου Ηρακλείου 2015-2019]

5. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Ο Δ.Η. έχει αναπτύξει ένα εκτεταμένο δίκτυο κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, που αποτελούν καθοριστικό παράγοντα κοινωνικής συνοχής με αποδέκτες εκατοντάδες εξυπηρετούμενους πολίτες, που αποσκοπούν:

- Στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα βρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας
- Στην εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας
- Στην εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων που αφορούν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.

Ο Δήμος Ηρακλείου παρέχει υπηρεσίες και υλοποιεί κοινωνικά προγράμματα μέσω της Αντιδημαρχίας Κοινωνικών Υπηρεσιών και της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ανάπτυξης, της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης Πολιτισμού Περιβάλλοντος Κοινωνικής Πρόνοιας (ΔΗ.Κ.Ε.Η.), του Δημοτικού Οργανισμού Προσχολικής Αγωγής Φροντίδας και Μαζικής Άθλησης Ηρακλείου (Δ.Ο.Π.Α.Φ.Μ.Α.Η.) και του Κέντρου Πρόληψης των Εξαρτήσεων(ΚΕ.Σ.Α.Ν.).

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κοινωνικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Ανάπτυξης είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων.

Υπαγόμενα Τμήματα στη Δ/ση

A/ Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής – Καινοτόμων Δράσεων – Δημόσιας Υγείας – Ισότητας των Φύλων

1. Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων για τη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού, που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.
 - Λειτουργία Δημοτικού Κοινωνικού Παντοπωλείου για την κάλυψη πρωτογενών αναγκών.
 - Λειτουργία Κέντρου Αστέγων για την υποδοχή, την προσωρινή φιλοξενία και η ανακούφιση ατόμων ή και οικογενειών.
 - Παροχή πρωινού γεύματος σε μαθητές Α' & Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης, διανομή προϊόντων σε δικαιούχους του προγράμματος κ.λ.π.
 - Δράσεις πρόληψης και προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.
2. Υλοποίηση προγραμμάτων, που αφορούν στην ένταξη των μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνικοοικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας. Υποστήριξη στη λειτουργία του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π).
3. Ισότητα των Φύλων. Υλοποίηση δράσεων για την προώθηση της ισότητας σε όλες τις εκφάνσεις. Υποστήριξη στη λειτουργία Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας (Δ.Ε.Π.ΙΣ.).

B/ Τμήμα Εφαρμογής Επιδοματικής Πολιτικής και Ελέγχου.

Το Τμήμα Εφαρμογής Επιδοματικής Πολιτικής και Ελέγχου έχει τρεις (3) πυλώνες αρμοδιοτήτων:

α) Αδειοδότηση και Έλεγχος:

Σε ιδρύματα παιδικής προστασίας, δημοτικών και ιδιωτικών βρεφικών, παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών, Δομών Παροχής Υπηρεσιών σε Αστέγους καθώς και επιχειρήσεων Περίθαλψης Ηλικιωμένων ή ατόμων που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.

β) Κοινωνική Αρωγή:

Χορήγηση μηδενικού ποσοστού συμμετοχής στη Φαρμακευτική Περίθαλψη Ανασφάλιστων, Πιστοποίησης Οικονομικά Αδύνατων Πολιτών, Χορήγηση Οικονομικών Ενισχύσεων λόγω Φυσικών Καταστροφών & εισήγηση για την επανασύνδεση παροχών ηλεκτρικού ρεύματος ευάλωτων νοικοκυριών .

γ) Κοινωνική Μέριμνα:

Θεώρηση οικονομικών στοιχείων και ελέγχου, μη κερδοσκοπικών σωματείων Δήμου Ηρακλείου, την αδειοδότηση και τον έλεγχο Διενέργειας Λαχειοφόρων Αγορών, Εράνων και Φιλανθρωπικών Αγορών κοινωνικού σκοπού και τη μέριμνα για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζομένων, για τη σχετική μίσθωση

ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.

Γ/ Τμήματα Κοινωνικής Φροντίδας - Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η.).

Τα 10 Κέντρα Κοινωνικής Φροντίδας – Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΕ.ΚΟΙ.Φ. - Α.Π.Η.) οργανώνονται σε πέντε (5) Τμήματα:

1. Τμήμα ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η. 1^{ης} Κοινότητας
2. Τμήμα ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η. 2^{ης} Κοινότητας
3. Τμήμα ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η. 3^{ης} Κοινότητας
4. Τμήμα ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η. 4^{ης} Κοινότητας
5. Τμήμα ΚΟΙ.Φ.-Α.Π.Η. Δημοτικής Ενότητας Ν. Αλικαρνασσοῦ

Τα ΚΕ.ΚΟΙ.Φ. - Α.Π.Η. αποτελούν Τοπικές Κοινωνικές Υπηρεσίες και απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους της περιοχής τους, ανεξάρτητα από ηλικία, υγεία, θρησκεία και εθνικότητα, καθώς και σε όσους αντιμετωπίζουν ειδικές καταστάσεις, όπου απαιτείται άμεσα κοινωνική παρέμβαση ή μέριμνα για παραπομπή σε αρμόδιους φορείς.

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

- Πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.
- Παροχή Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Νοσηλευτική, Εργοθεραπεία, Φυσικοθεραπεία, Μαιευτική & Προληπτική Ιατρική).
- Ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων στην κοινότητα, ενεργοποιώντας την κοινωνική συνοχή, τη συμμετοχή, την αλληλεγγύη, τη δικτύωση και την Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων.

Κέντρο Κοινότητας (Κ.Κ.)

Το Κ.Κ. λειτουργεί ως Κεντρική Δομή με το Παράρτημα ΡΟΜΑ και το Παράρτημα Κέντρο Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.)

Κέντρο Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.) για την:

- ενημέρωση, συμβουλευτική και στήριξη σε θέματα ένταξης των μεταναστών
- δικτύωση με φορείς και υπηρεσίες,
- ψυχοκοινωνική υποστήριξη - διάγνωση προβλημάτων
- ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας,
- προαγωγή του εθελοντισμού,
- παραπομπή σε υπηρεσίες και προγράμματα εκμάθησης γλώσσας, κατάρτισης, απασχόλησης.

Κοινωνικό Φαρμακείο για την:

εξυπηρέτηση όσο το δυνατό περισσότερων πολιτών του Δήμου Ηρακλείου που αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στην αγορά των απαραίτητων φαρμάκων, υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων.

Δημοτικό Πολυδύναμο Ιατρικό και Κοινωνικό Κέντρο για την:

παροχή υπηρεσιών στους κατοίκους του Δ. Η., κλινική εξέταση από Γενικό Γιατρό & Παιδίατρο, συνταγογραφήσεις φαρμάκων κ.λ.π.

Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών για την:

ασφαλή διαμονή γυναικών, που έχουν υποστεί οποιαδήποτε μορφή βίας και υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (μετανάστριες, πρόσφυγες, μονογενείς, ΑμεΑ, άνεργες, κ.λπ.)

Πρόγραμμα Στέγαση & Εργασία για τους άστεγους «ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ» για τη:

μείωση του φαινομένου της έλλειψης στέγης, ψυχοκοινωνική υποστήριξη κ.λ.π.

Οικονομική ενίσχυση με απόφαση Δ. Σ. σε δημότες, που αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια και βρίσκονται σε έκτακτη ανάγκη και μέσω της λειτουργίας του Ταμείου Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Θέσπιση ειδικού τιμολογίου της Δ.Ε.Υ.Α.Η. σε 1000 δημότες οικονομικά αδυνάτους.

Δια Βίου Μάθηση. Το αρμόδιο Τμήμα Παιδείας και Δια βίου Μάθησης, υλοποιεί προγράμματα Δ.Β.Μ. στο πλαίσιο του αντιστοίχου εθνικού και περιφερειακού προγραμματισμού.

Κοινωνικό Φροντιστήριο. Το Κοινωνικό φροντιστήριο του Δ. Η. υλοποιείται από την Αντιδημαρχία Παιδείας, στηρίζεται από εθελοντές καθηγητές και απευθύνεται σε μαθητές Β' Βάθμιας Εκπ/σης.

Τηλεφωνική Γραμμή Ενημέρωσης & Κοινωνικής Στήριξης: 2813. 409 990

ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ & ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΡΑΞΗΣ το ΝΠΙΔ «Φιλανθρωπικά Ιδρύματα Ανδρέο & Μαρίας Καλοκαιρινού»
ΣΥΜΠΡΑΤΤΩΝ ΦΟΡΕΑΣ: ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ.

Δομές που πρόκειται να λειτουργήσουν:

- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης για Άτομα με Αναπηρίες (ΚΔΑΠ – ΑμεΑ).
- Δομή φιλοξενίας παιδιών, που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Επίσης, στο Δήμο Ηρακλείου λειτουργούν:

- Έντεκα (11) Προγράμματα Βοήθειας στο Σπίτι (Π.Β.σ.Σ.),
- Τέσσερα (4) Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.)
- Οχτώ (8) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.)
- Είκοσι τρεις (23) Δημοτικοί Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί Σταθμοί
- Τέσσερα (4) Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- **ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:**
 - Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου – ΠΑ.Γ.Ν.Η.,
 - Γενικό Νοσοκομείο Βενιζέλειο Ηρακλείου.
- **ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ**
 - Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης – Τμήμα αδειών διανομής ν. Ηρακλείου
 - Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης & Κοινωνικών Υποθέσεων – Τμήμα Κοινωνικών Υποθέσεων.
- **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΣΥΛΟΥ ΚΡΗΤΗΣ**
- **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ**
- **ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ο.Μ.) – ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ**
- **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΟΑΕΔ).**
- **ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**
- **ΣΥΛΛΟΓΟΙ - ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ – ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ – Μ.Κ.Ο.**
 - Σύλλογος «Ένωση Αλβανών Ηρακλείου» - Μέλος του Σ.Ε.Μ.Π.
 - Πολιτιστικός Σύλλογος Ρωσόφωνων Ηρακλείου - Μέλος του Σ.Ε.Μ.Π.
 - Σύλλογος Κούρδων Κρήτης – Μέλος του Σ.Ε.Μ.Π.
 - Σύλλογος Ρώσων Συμπατριωτών «ΓΙΕΝΤΙΝΣΒΟ» - Μέλος του Σ.Ε.Μ.Π.
 - Σύλλογος Αιγυπτίων Ηρακλείου – Μέλος του Σ.Ε.Μ.Π.
 - Σύλλογος «Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ηρακλείου», Κοινωνικό Φαρμακείο και Κοινωνικό Ιατρείο.
 - Πρωτοβουλία Ηρακλείου για τους Πρόσφυγες & τους Μετανάστες
 - Σωματείο Α.Τ.Α.Χ.Τ.Ο.Ι. (Άνθρωποι Της Αλληλεγγύης Χωρίς Τείχη και Οικονομική Ιδιοτέλεια)
 - Θάλασσα Αλληλεγγύης – Thalassa of Solidarity
 - Ένωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

6. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΠΟΥ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Το 2012 ο Δ. Ηρακλείου σύμφωνα με το άρθρο 78 το ν. 3852/2010/ (νομοσχέδιο «Καλλικράτης») συστήνει το **Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών (Σ.Ε.Μ.)**.

Το 2019, σύμφωνα με τον ν. 4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. - Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» και ιδίως το άρθρο 79 αυτού, μετονομάζεται σε **Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π.)**, λειτουργεί ως συμβουλευτικό όργανο με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και με κύριο σκοπό την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών και των προσφύγων στην τοπική κοινωνία. Επιμέρους στόχοι του Σ.Ε.Μ.Π. είναι:

- η καταγραφή και διερεύνηση προβλημάτων των μεταναστών & των προσφύγων, ως προς την ένταξη τους στην τοπική κοινωνία, την επαφή τους με δημόσιες αρχές, τη δημοτική αρχή και άλλες υπηρεσίες.
- Η υποβολή εισηγήσεων προς το Δημοτικό Συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και προσφύγων
- Η ανάπτυξη δράσεων ευαισθητοποίησης για την ομαλή ένταξη του πληθυσμού των μεταναστών και των προσφύγων και την ομαλή συνύπαρξη με τον ντόπιο πληθυσμό.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του Σ.Ε.Μ.Π. από το 2012-2019 πραγματοποιήθηκαν ποιοτικές μελέτες (υπό τη μορφή focus group, ημιδομημένων συνεντεύξεων και ερωτηματολογίων) σχετικά με τις ανάγκες, τις δυσκολίες και τις προσδοκίες των μεταναστών, των προσφύγων και των υπηρεσιών σχετικών με τα θέματα του εν λόγω πληθυσμού. Κατά τη συστηματοποίηση των απόψεων και των δύο μερών (εκπροσώπων του πληθυσμού και των υπηρεσιών-δομών) προκύπτουν ζητήματα που αφορούν στους τομείς: υγείας, εκπαίδευσης και κατάρτισης και αθλητισμού-πολιτισμού. Ειδικότερα προέκυψαν τα εξής¹:¹Αναλυτικότερα οι δράσεις του ΣΕΜΠ στο: <https://www.heraklion.gr/municipality/sem-drasesis/sem13217.html>.)

- Ανάγκη για τη διατήρηση της γλώσσας των μεταναστών και των προσφύγων
- Ανάγκη για την εκπλήρωση των θρησκευτικών τους καθηκόντων και αίτημα για τη δημιουργία χώρου ταφής των μουσουλμάνων.
- Ανάγκη για την ενημέρωση νομικών θεμάτων του μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού
- Ανάγκη για την ενημέρωση των θεμάτων, που αφορούν το ζήτημα της πρόσβασης τους στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας
- Ανάγκη για την ικανοποίηση ζητημάτων στέγης, τροφής, ενδυμασίας, υγείας που αφορούν στην ένταξη των προσφύγων/αιτούντων άσυλο/οικονομικών μεταναστών, που δεν είναι ενταγμένοι στο Πρόγραμμα Φιλοξενίας «ΕΣΤΙΑ».
- Ανάγκη για την πιο συχνή και οργανωμένη επαφή των υπηρεσιών με τους εκπροσώπους των μεταναστευτικών Συλλόγων του Δήμου
- Ανάγκη για την επιμόρφωση των υπαλλήλων των υπηρεσιών που εξυπηρετούν μετανάστες και πρόσφυγες
- Ανάγκη για τη δημιουργία δικτύου συνεργασίας των υπηρεσιών σχετικών με τα θέματα του εν λόγω πληθυσμού (επικοινωνία, γνωριμία, σημεία επαφής, υποστήριξη, ανταλλαγή ιδεών και πρακτικών).

Οι προσδοκίες των μεταναστών αφορούν στην καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσής τους τόσο για τους ίδιους όσο και για τα παιδιά τους, που αποτελούν τη δεύτερη γενιά. Για αυτά προσδοκούν ένα μέλλον με λιγότερες δυσκολίες και περισσότερες ευκαιρίες στην εκπαίδευση και την κατάρτισή τους. Παρατηρείται η τάση, όπου αρκετές οικογένειες μεταναστών (κυρίως Βαλκανικών χωρών) επενδύουν πρώτιστα στην εκπαίδευση των παιδιών τους.

Οι οικογένειες των προσφύγων/αιτούντων άσυλο (που δεν είναι ωφελούμενοι στο πρόγραμμα φιλοξενίας «ΕΣΤΙΑ») προσδοκούν να αισθανθούν σύντομα το αίσθημα της ασφάλειας σε σχέση με το σχέδιο ένταξης τους. Συμμετέχουν λιγότερο στην κοινωνική ζωή της πόλης ενώ αρκετοί αντιμετωπίζουν σοβαρά ζητήματα οικονομικά, υγείας κ.λ.π.

Οι σχέσεις που διαδραματίζονται μεταξύ των ντόπιων, των μεταναστών και των προσφύγων έχουν ένα θετικό πρόσημο στο Δ. Ηρακλείου. Το ίδιο φαίνεται να συμβαίνει και μεταξύ των μεταναστών και των προσφύγων. Τα κοινά βιώματα και το σχέδιο ένταξής τους σε κάποιες ομάδες αυτών έχουν ένα κοινό σημείο επαφής, το οποίο επηρεάζει θετικά τη σχέση και την αλληλεπίδραση τους.

Συμπράξεις – Δικτύωση

«Δίκτυο Πόλεων»:

Ο Δήμος Ηρακλείου συμμετέχει ενεργά σε δίκτυα εθνικού και τοπικού επιπέδου, προσχώρησε, δε, στο Μνημόνιο Συνεργασίας των Δήμων Αθηναίων & Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο συντονισμένων δράσεων αναφορικά με το προσφυγικό ζήτημα, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας, ενδυνάμωσης, ενημέρωσης των τοπικών υπηρεσιών και φορέων, που ασχολούνται με πρόσφυγες και μετανάστες, πραγματοποιήθηκαν από την UNICEF «Refugee and Migrant Response in Greece», την Ύπατη Αρμοστεία και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (στο πλαίσιο του προγράμματος ADMIN4ALL) εκπαιδευτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς Α' & Β' Βάθμιας Εκπαίδευσης, για δημοτικούς υπαλλήλους & για υπαλλήλους υπηρεσιών & φορέων, που εξυπηρετούν πρόσφυγες – μετανάστες.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «AMARE-EU»

Συμμετοχή του Δ.Η., ως Εταίρος- Πόλη πιλότος (pilot city), στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα AMARE-EU, με στόχο την πιλοτική εφαρμογή εργαλείου για την καταγραφή των αναγκών της πόλης σε θέματα, όπως την καλλιέργεια μιας κουλτούρας πρόληψης, την συμμετοχή των πολιτών και την ευαισθητοποίηση των πολιτών, την πολυπολιτισμικότητα, την μείωση του κινδύνου και τον μετριασμό των δυσμενών συνεπειών των καταστροφών στις τοπικές κοινότητες ενισχύοντας την ενσωμάτωση άλλων εθνικοτήτων πληθυσμού (non-native citizens) σε θέματα Πολιτικής Προστασίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «FIT FOR ALL»

Συμμετοχή του Δ.Η., ως leader Partner, στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «FIT FOR ALL» για την Κοινωνική ενσωμάτωση των προσφύγων, μέσω αθλητισμού.

Πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ – Στέγαση αιτούντων άσυλο στην Κρήτη» της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ:

Το Πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ με απόφαση της Π.Ε.Δ. Κρήτης υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Α.Ε Ο.Τ.Α Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Ηρακλείου συνεργάζεται με την Αναπτυξιακή Ηρακλείου, για την υλοποίηση του Προγράμματος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ «ΕΣΤΙΑ – Στέγαση αιτούντων άσυλο στην Κρήτη» Σύμφωνα με στοιχεία της Εκπαιδευτικής Αναπτυξιακής «ΠΛΟΗΓΟΣ» (συνεργαζόμενος Φορέας της Α.Α.Ε Ο.Τ.Α , στο Δήμο Ηρακλείου φιλοξενούνται 700 άτομα σε οικίες αυτόνομης διαβίωσης και 895 άτομα φιλοξενούνται σε όλη την Κρήτη.

Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τον Απρίλιο του 2017 και περιλαμβάνει:

- Στέγαση των οικογενειών των προσφύγων σε πλήρως εξοπλισμένες κατοικίες
- Ενέργειες παρέμβασης στην κοινότητα
- Ψυχοκοινωνική στήριξη ωφελούμενων προσφύγων
- Ένταξη των παιδιών και των εφήβων στο σύστημα εκπαίδευσης
- Στήριξη για την πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Πρόγραμμα «HELIOS - Στέγαση αναγνωρισμένων προσφύγων» του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης:

Σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και έμπειρους φορείς – συνεργάτες, μέσω του προγράμματος HELIOS, ο ΔΟΜ στοχεύει στην προώθηση της ένταξης των επωφελούμενων της διεθνούς προστασίας στην ελληνική κοινωνία, οι οποίοι διαμένουν σε προσωρινές δομές φιλοξενίας, μέσω των παρακάτω ενεργειών:

- Μαθήματα ένταξης: Διεξαγωγή μαθημάτων ένταξης σε Εκπαιδευτικά Κέντρα Ένταξης σε όλη τη Χώρα. Κάθε κύκλος μαθημάτων έχει διάρκεια 6 μηνών και θα περιλαμβάνει ενότητες σχετικές με την εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας, τον πολιτιστικό προσανατολισμό, το βαθμό ετοιμότητας για εργασία κι άλλες δεξιότητες.
- Στήριξη στέγασης: Στήριξη επωφελούμενων για ανεξάρτητη στέγαση σε διαμερίσματα με ενοικίαση στ' όνομά τους, παρέχοντάς τους εισφορές για τις δαπάνες ενοικίασης και μετακόμισης και δικτύωση με ιδιοκτήτες διαμερισμάτων.
- Στήριξη της απασχόλησης: Πρόβλεψη για ευκαιρίες ατομικής απασχόλησης και ενίσχυση της εργασιακής ετοιμότητας, μέσω της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, της πρόσβασης σε πιστοποιήσεις σχετικές με την εργασία και της δικτύωσης με πιθανούς εργοδότες.
- Παρακολούθηση της διαδικασίας ένταξης: Τακτική αξιολόγηση της προόδου ένταξης των επωφελούμενων, ώστε να διασφαλιστεί ότι βρίσκονται σε θέση να διαπραγματευτούν επιτυχώς με τις ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος HELIOS και ότι θα μπορέσουν να ζήσουν αυτόνομοι στην Ελλάδα.
- Ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων υποδοχής: Διοργάνωση workshops, δραστηριοτήτων και events και διεξαγωγή μίας πανελλήνιας καμπάνιας ενημέρωσης, ώστε να δημιουργηθούν ευκαιρίες αλληλεπίδρασης μεταξύ των φιλοξενούμενων και της κοινωνίας υποδοχής, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ένταξης των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία

7. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ στην προσφορά υπηρεσιών

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
	• Πρόγραμμα ESTIA (Στήριξη έκτακτης ανάγκης για την ένταξη και τη στέγαση των αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας) • Πρόγραμμα HELIOS (Υποστήριξη ένταξης στην Ελλάδα Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας) • Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών & Προσφύγων-ΣΕΜΠ (ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών και προσφύγων στην τοπική κοινωνία). • Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου Κρήτης . • Κοινωνικές δομές και υπηρεσίες Δήμου, όπως Κέντρο Κοινότητας - Κέντρο Ένταξης Μεταναστών, Κοινωνικό Φαρμακείο, Δημοτικό Κοινωνικό Ιατρείο, Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών, Τμήμα Κοινοτικής Φροντίδας – Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΟΙ.Φ. – Α.Π.Η.), Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής-Καινοτόμων Δράσεων – Δημόσιας Υγείας και Ισότητας των δύο Φύλων, Δημοτικό Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κέντρο Αστέγων, Π.Β.Σ., ΚΔΑΠ, κ.ά	• Περιορισμένες δομές και προγράμματα ένταξης που στοχεύουν στις ιδιαίτερες ανάγκες των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, όπως εύρεση εργασίας, εκπαίδευση και κατάρτιση • Περιορισμένες δομές και προγράμματα πρόληψης υγιεινής και εξαρτήσεων • Δυσκολία πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες • Περιορισμένος αριθμός εκπαιδευμένων υπαλλήλων στην διαχείριση αιτημάτων • Υποστελέχωση υπηρεσιών - Έλλειψη προσωπικού • Γραφειοκρατία σε ζητήματα εκπαίδευσης (όπως εγγραφή σε σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	• Πρόσβαση στην εκπαίδευση • Τάξεις υποδοχής (ΖΕΠ1) στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης • Κοινωνικό Φροντιστήριο • Δημιουργία τμημάτων εκμάθησης μητρικής γλώσσας σε παιδιά & ενήλικες δεύτερης γενιάς μεταναστών (Αλβανικά - τρία τμήματα & Ρωσικά – δύο τμήματα).	• Περιορισμένες Τάξεις Υποδοχής (ΖΕΠ1) στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης • Καθυστέρηση στην έναρξη λειτουργίας των τάξεων υποδοχής κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς • Έλλειψη προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας μαθητών εκτός σχολικής κοινότητας.
ΥΓΕΙΑ	• Δομές Υγείας (ΤΟΜΥ, νοσοκομεία δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας) • Δημοτικό Ιατρείο • Κοινωνικό Ιατρείο (παροχή υπηρεσιών σε ανασφάλιστους και οικονομικά αδύναμους)	• Δυσκολίες στη πρόσβαση - έλλειψη διαμεσολαβητών • Περιορισμός στην παροχή υπηρεσιών
ΕΡΓΑΣΙΑ	• Δυνατότητα επαγγελματικής απορρόφησης των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στον αγροτικό και τουριστικό τομέα • Πολιτική βούληση ένταξης (ενίσχυση και στήριξη	• Έλλειψη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων • Απουσία στοχευμένης εργασιακής

Επιπλέον	των προγραμμάτων στέγασης στο Δ. Ηρακλείου) • Συμμετοχή εθελοντικών ομάδων (άτυπη εκπαίδευση-μαθήματα ελληνικής γλώσσας, δωρεές, παροχή χώρων, δημιουργικές δραστηριότητες)	συμβουλευτικής • Περιορισμός εθελοντικών δράσεων • Μη στήριξη του εθελοντισμού • Περιορισμένος αριθμός προγραμμάτων, που αφορούν την διαπολιτισμικότητα και την πολυπολιτισμικότητα (όπως προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, δημοσίων υπαλλήλων και κοινότητας) • Έλλειψη προγραμμάτων επιμόρφωσης ή δημιουργικής απασχόλησης για ενήλικες και ανήλικους

8. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΣ – ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μεταναστευτικός – Προσφυγικός Πληθυσμός Κέντρου Ένταξης Μεταναστών (Κ.Ε.Μ.)

Συνολικά από το Νοέμβριο του 2017 ως και τον Σεπτέμβριο του 2020 στο Κ.Ε.Μ. έχουν καταγραφεί **2645** νοικοκυριά από **53** διαφορετικές χώρες καταγωγής, ως εξής:

Πίνακας 1: Χώρα καταγωγής

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ
ΑΛΒΑΝΙΑ	1093
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	205
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	190
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	146
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	149
ΣΥΡΙΑ	177
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ	83
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	81
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	78
ΡΩΣΙΑ	62
ΙΡΑΚ	35
ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ	346
ΣΥΝΟΛΟ	2645

Πίνακας 2. Καταγραφή πληθυσμού ανά έτος

ΕΤΟΣ	ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	ΑΤΟΜΑ
2017 (11-2017)	24	96
2018	1047	4188
2019	1137	4548
2020 (έως 09-2020)	486	1996
Σύνολο	2.694	10. 828

Πίνακας 3. Νομικό καθεστώς πληθυσμού:

ΑΡΙΘΜΟΣ	ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ	ΑΤΟΜΑ
ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ	473	1892
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	1509	6036
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	395	1580
ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΑΣΥΛΟ	268	1072
ΑΝΕΠΙΣΗΜΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	184	816
ΣΥΝΟΛΟ	2829	11396

Ως προς το φύλο: Στο Κέντρο Ένταξης Μεταναστών επιδιώκουν να εγγραφούν και να κάνουν χρήση των υπηρεσιών, σε μεγαλύτερο ποσοστό οι άνδρες, ενώ υπάρχει διαφοροποίηση ανάλογα με το νομικό καθεστώς. Πιο συγκεκριμένα, στον προσφυγικό πληθυσμό που προέρχεται κυρίως από μουσουλμανικές χώρες, ο αριθμός των γυναικών που πρωτοεμφανίζονται στην υπηρεσία είναι ιδιαίτερα μικρός.

Ηλικιακή κατανομή: το μεγαλύτερο μέρος είναι άνω των 18 ετών με μέση ηλικία τα 48 έτη.

Πίνακας 4. Ηλικιακή κατανομή

ΕΥΡΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	0-81 έτη
Μ.Ο. ΗΛΙΚΙΑΣ	46 έτη

Το μεγαλύτερο ποσοστό του καταγεγραμμένου πληθυσμού έχει τελειώσει το δημοτικό ενώ μόλις το 12% έχει Πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Πίνακας 5. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Πληθυσμός αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας Προγράμματος «ESTIA»

Τον Οκτώβριο 2020, μέσω του Προγράμματος ESTIA, στο Ηράκλειο φιλοξενούνταν 664 ωφελούμενοι, σε 135 διαμερίσματα, ενώ στο σύνολο της Κρήτης φιλοξενούνταν 965 ωφελούμενοι σε 200 διαμερίσματα.

Δημογραφικά στοιχεία των ωφελούμενων του προγράμματος σε πίνακες, βάσει στοιχείων του αρχείου της Αναπτυξιακής Ηρακλείου.

Πίνακας 1. Χώρα καταγωγής

Χώρα Καταγωγής	Ηράκλειο	Κρήτη (όλοι οι Νομοί)
Συρία	212	378
Αφγανιστάν	362	362
Ιράκ	69	153
Παλαιστίνη	14	34
Καμία / Ανιθαγενείς	0	20
Κουβέιτ	0	9
Ιράν	4	4
Καμερούν	3	3
Μαρόκο	0	1
Τσαντ	0	1

Πίνακας 2: Ηλικιακή διάρθρωση:

Ηλικιακή ομάδα	Ηράκλειο	Κρήτη (όλοι οι Νομοί)
0-2	70	110
3-5	77	108
6-11	131	176
12-15	67	105
16-17	30	43
18-59	275	405
>60	14	18

Φύλο: στο Ηράκλειο φιλοξενούνταν 327 άνδρες και 337 γυναίκες και στην Κρήτη (όλοι οι νομοί) 479 άνδρες και 486 γυναίκες.

Πίνακας 3. Ομιλούμενη γλώσσα (1^η κύρια γλώσσα - μητρική)

Γλώσσα	Ηράκλειο	Κρήτη (όλοι οι Νομοί)
Αραβικά	223	483
Νταρί	308	308
Φαρσί	45	45
Κιρμανζί	55	85
Σορανί	22	26
Παστό	8	8
Τούρκικα	0	7
Αγγλικά	3	3

Εκπαίδευση: Αναφέρονται οι εγγραφές που έχουν γίνει στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια για εκπαίδευση για το έτος 2020-2021 και τις ηλικίες 3-18 ετών, σε σχολεία του Ηρακλείου, όσον αφορά τον τρέχοντα πληθυσμό (περισσότερες εγγραφές είχαν πραγματοποιηθεί για το σχολικό έτος 2019-2020, αλλά εξαιτίας της υψηλής κινητικότητας του πληθυσμού υπάρχουν αποχωρήσεις από το πρόγραμμα και συνεπώς από τις υπόλοιπες παροχές/υπηρεσίες).

Πίνακας 4: Εκπαίδευση

Βαθμίδα εκπ/σης	Αριθμός ωφελουμένων Ηρακλείου	Αριθμός ωφελουμένων Κρήτης (όλοι οι Νομοί)
Νηπιαγωγείο	57	66
Δημοτικό	133	184
Γυμνάσιο - Λύκειο	70	108
Σύνολο	260*	358

*Στο Ηράκλειο για το τρέχον σχολικό έτος έχουν εγγραφεί ακόμα 9 παιδιά σε ΚΕΠΑ και 8 ενήλικες παρακολουθούν μαθήματα σε Εσπερινό Λύκειο

Πίνακας 5: Ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

Ευάλωτη ομάδα	Ηράκλειο	Κρήτη (όλοι οι Νομοί)
Παιδί σε κίνδυνο	31	39
Άτομα με Αναπηρία	12	20
Ηλικιωμένοι	12	14
Σοβαρή ιατρική κατάσταση	95	134
Επιζών/ επιζήσασσα σεξ./έφμ. βίας	14	14

Μονογονείς	23	34
Ειδικές νομικές και σωματικές ανάγκες προστασίας	23	28
Θύμα βασανιστηρίων	6	8
Ασυνόδευτος ή χωρισμένος από την οικογένεια ανήλικος	4	5
Γυναίκα σε κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων και των εγκυμονουσών κ.λ.π.	10	14
Σύνολο	230	311

Πίνακας 6: Νομικό καθεστώς ωφελούμενων προγράμματος ESTIA – CRETE

Νομικό καθεστώς	Ηράκλειο	Κρήτη (όλοι οι Νομοί)
Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας / αναγνωρισμένοι πρόσφυγες	177	278
Αιτούντες άσυλο	487	687
Σύνολο	646	965

9. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και η ανάδειξη των προβλημάτων καθιστά αναγκαία την ανάπτυξη ενός Σχεδίου Δράσης, για ομαλή κοινωνική ένταξη του πληθυσμού με σεβασμό, αξιοπρεπή διαβίωση και αδιάτακτη καθημερινότητα, των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο Δήμο Ηρακλείου.

Η εφαρμογή του εν λόγω Σχεδίου απαιτεί σύνολο στοχευμένων δράσεων με βασικούς άξονες:

Άξονας προτεραιότητας 1:

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Για την επίτευξη μιας αποτελεσματικής και ουσιαστικής διαδικασίας ένταξης κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός μηχανισμού ετοιμότητας και υποδοχής των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, ο οποίος θα περιλαμβάνει:

- **Συντονιστικό τοπικό όργανο φορέων και δομών**, του οποίου ένας από τους βασικούς στόχους είναι η πρόληψη των διακρίσεων, μέσω ενημερωτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων και δράσεων στην κοινότητα και τους κατά τόπους φορείς.
- **Ψηφιακή πλατφόρμα χαρτογράφησης** παρεχόμενων υπηρεσιών και δομών, η οποία διευκολύνει τόσο την ομαλή συνεργασία μεταξύ των φορέων και των δομών του Δήμου, όσο και τη διασύνδεση των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας με τις πλησιέστερες και αρμόδιες δομές, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο (μεταφρασμένη αν είναι εφικτό και στη γλώσσα της χώρας).
- **Τεχνογνωσία για διεξαγωγή εμπειρικών μελετών** και ανάπτυξη δεικτών ένταξης. Η πραγματοποίηση εμπειρικών ερευνών θα προσφέρει έγκυρη εκτίμηση των αναγκών των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, η οποία θα μπορεί να αξιοποιηθεί στη δημιουργία παρεμβάσεων, δράσεων και προγραμμάτων για την κάλυψη των ζητημάτων κοινωνικής ένταξης.

Χρηματοδότηση: Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (Τ.Α.Μ.Ε) - Προϋπολογισμός Δήμου, κλπ

Άξονας προτεραιότητας 2:

«ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ, ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ & ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ».

Από την έως τώρα δραστηριότητα των αρμόδιων φορέων για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στον τομέα της εκπαίδευσης είναι ωφέλιμο να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω διαπιστώσεις:

- **Η μη γνώση γλώσσας** της χώρας υποδοχής οδηγεί στην εξάρτηση από το προσωπικό αρμόδιων δομών και καλλιεργεί παθητικό τρόπο ζωής. Αυτό συμβαίνει γιατί η μη γνώση γλώσσας της χώρας υποδοχής εμποδίζει την καθημερινή επικοινωνία και τριβή με τους συμπολίτες, την εκπαίδευση, την ένταξη στην αγορά

εργασίας και συνεπώς τον αυτόνομο τρόπο διαβίωσης. Είναι σημαντικό, όμως, να διατηρηθεί η σχέση κουλτούρας και πολιτισμικής κληρονομιάς με τη χώρα καταγωγής τους.

- **Η μη γνώση της γλώσσας** της χώρας υποδοχής σε συνδυασμό με την έλλειψη ενισχυτικής διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, αυξάνει τα ποσοστά σχολικής διαρροής, σε μαθητές-μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, άνω των 13 ετών.
- **Τα περιορισμένα προγράμματα** ενίσχυσης ή/και εκπαίδευσης σε ατομικές και κοινωνικές δεξιότητες αποθαρρύνουν την αλληλεπίδραση με τους συμπολίτες, καλλιεργούν ανισότητες και μακροπρόθεσμα απειλούν την κοινωνική συνοχή.
- **Η απουσία προγραμμάτων επιμόρφωσης** στη σχολική κοινότητα (εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές) έχει ήδη οδηγήσει σε φαινόμενα απορριπτικής ή μεροληπτικής στάσης απέναντι στους μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η περιθωριοποίηση και ο αποκλεισμός τους από τις σχολικές μονάδες και την κοινότητα γενικά.

Από τις παραπάνω παρατηρήσεις είναι σαφές ότι η εκπαίδευση των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής αποτελεί το πρώτο και κύριο βήμα για μία ουσιαστική και επιτυχημένη κοινωνική ένταξη του πληθυσμού στο Δήμο μας. Η γνώση της γλώσσας της χώρας υποδοχής καλλιεργεί την προσωπική και κοινωνική αυτονομία, όπως και την ενεργή συμμετοχή και ισότητα στη κοινότητα. Επίσης, επιτρέπει την ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους τομείς κοινωνικής ένταξης και ενθαρρύνει την ομαλότητα στη ζωή των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, η οποία είναι αναγκαία και επιθυμητή τόσο για τους ίδιους όσο και για τη χώρα υποδοχής.

Προς αυτή τη κατεύθυνση, προτείνονται τα εξής:

- **Εκπαιδευτικά προγράμματα** για μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας όλων των ηλικιών στη γλώσσα της χώρας υποδοχής, σύμφωνα με το επίπεδο κατανόησης της γλώσσας καθώς και σε σχέση με τις ανάγκες εργασίας.
- **Προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας** στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση προκειμένου να αντιμετωπιστούν έγκαιρα οι προβαλλόμενες μαθησιακές δυσκολίες και να διατηρηθεί η παρουσία των μαθητών μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στις σχολικές μονάδες, για όσο εκείνοι διαμένουν στη πόλη του Ηρακλείου.
- **Αύξηση των Τάξεων Υποδοχής (ΖΕΠ1)** στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- **Ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης** στη σχολική κοινότητα (π.χ. Σχολές Γονέων και προγράμματα διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών, μαθητών) για την ενίσχυση της ισότητας και της προσβασιμότητας των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εκπαίδευση, καθώς και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού ρόλου. Τα Προγράμματα δύναται να συμβάλλουν στη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση και την κατανόηση της κουλτούρας και πολιτισμικού υποβάθρου της χώρας καταγωγής τους.

- **Ανάπτυξη και πρόσβαση σε προγράμματα κατάρτισης ή δημιουργικής απασχόλησης**, τα οποία αφενός ενισχύουν και εμπλουτίζουν τις ατομικές και κοινωνικές δεξιότητες, χρήσιμες στους τομείς κοινωνικής ένταξης (π.χ. εκπαίδευση) και αφετέρου ενθαρρύνουν την δημιουργία κοινωνικών δικτύων, μέσω της γνωριμίας και αλληλεπίδρασης με τους συμπολίτες. Τα προγράμματα κατάρτισης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής ενισχύουν την προοπτική απασχόλησής τους.
- **Ένταξη παιδιών και των οικογενειών** τους μέσω της σχολικής κοινότητας (κοινοτικό σχολείο). Τα μέλη της σχολικής κοινότητας αποτελούν μέρος της τοπικής κοινότητας και επηρεάζονται ή επηρεάζουν τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτή. Μέσω της προτεινόμενης δράσης στοχεύουμε τόσο στην ένταξη και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων των ανηλίκων μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και στην ενίσχυση διαδικασιών ένταξης των ενήλικων μελών της οικογένειας. Μαθητές με τις οικογένειές τους αναλαμβάνουν να στηρίξουν μαθητές και οικογένειες μεταναστών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και αιτούντων.
- **Ενδυνάμωση ομάδων γυναικών μεταναστριών, προσφυγισσών.** Λειτουργία Σχολών Γονέων στο πλαίσιο της Σχολικής Κοινότητας, συνεργασία με Τοπικούς Πολιτιστικούς Συλλόγους για ανάπτυξη κοινών δράσεων με την τοπική κοινότητα με στόχο την ομαλή ένταξη των γυναικών μεταναστριών και προσφύγων όλων των ηλικιών στην τοπική κοινωνία.

Εμπλεκόμενοι φορείς: Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Σχολικές Κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων, εθελοντικές οργανώσεις, Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων – Κέντρα Δια Βίου Μάθησης

Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται

Άξονας προτεραιότητας 3:

«ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ, ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ & ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ»

Καθώς το ζήτημα της εκπαίδευσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το ζήτημα της εργασίας των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, χρειάζεται να δοθεί αντίστοιχη σημασία και στα ακόλουθα έως τώρα δεδομένα, που αφορούν σε αυτό τον τομέα κοινωνικής ένταξης:

- **Η ανεπαρκής ενημέρωση ή παραπληροφόρηση των εργοδοτών** για τους μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας δημιουργεί εμπόδια στην κοινωνική ένταξη των τελευταίων. Ειδικά, αποκλείει την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και καλλιεργεί μεροληπτικές στάσεις και συμπεριφορές που σταδιακά προκαλούν αστάθεια στην κοινωνική συνοχή του Δήμου
- **Η απουσία εργαλείων ατομικής αξιολόγησης** δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας ενισχύει την ανισότητα και την αναξιοκρατία στο κράτος
- **Η ελλιπής ενημέρωση των μεταναστών**, αιτούντων, άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας για τη διαδικασία πρόσληψης και γενικά το καθεστώς εργασίας στη χώρα υποδοχής ελλοχεύει τον κίνδυνο της εργασιακής εκμετάλλευσης και των παρεξηγήσεων/παρερμηνειών.
- **Η απουσία των προγραμμάτων προετοιμασίας στην αγορά εργασίας** (π.χ. σύνταξη βιογραφικού, συνέντευξη κ.α.) ενισχύει τις αναδυόμενες δυσκολίες κοινωνικής ένταξης, την περιθωριοποίηση και τον παθητικό τρόπο ζωής.

- **Η δυσκαμψία υφιστάμενων προγραμμάτων** για την προώθηση έναρξης επιχειρήσεων στον ιδιωτικό τομέα περιορίζει τόσο τις επιλογές των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας για επαγγελματική απορρόφηση, όσο και την οικονομική ανάπτυξη της κοινότητας

Από την μία πλευρά, η ένταξη στην αγορά εργασίας βοηθάει το άτομο να μάθει τη γλώσσα της χώρας υποδοχής βιωματικά, να αποκτήσει και να εξασκήσει δεξιότητες και ικανότητες με τον ίδιο τρόπο, να συναναστραφεί με συμπολίτες, να δημιουργήσει κοινωνικά δίκτυα, να καταστεί οικονομικά και κοινωνικά αυτόνομο. Από την άλλη πλευρά, η ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας αναπτύσσει την οικονομία της κοινότητας, εμπλουτίζει την αγορά με νέες υπηρεσίες και αγαθά, συνεπώς αυξάνει το εύρος του αγοραστικού κοινού των τοπικών επιχειρήσεων, επεκτείνει τις εμπορικές συναλλαγές, δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για νέες επενδύσεις και συνεργασίες και προωθεί την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, γενικά. Τέλος, η ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας σε συνδυασμό με τα εφόδια που παρέχει στο άτομο η εκπαίδευση στις σχολικές μονάδες, όπως επίσης και η εκπαίδευση σε ατομικές και κοινωνικές δεξιότητες, προσφέρει δίκαιη και ισότιμη κοινωνική ένταξη, διατηρώντας την κοινωνική συνοχή, σταθερότητα και αλληλεγγύη στη κοινότητα.

Σε ένα τόσο πολυεπίπεδο ζήτημα, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις ενέργειες που χρειάζεται να γίνουν για την επιτυχή ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στον τομέα της εργασίας:

- **Εξατομικευμένη αξιολόγηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων** για την ακριβέστερη εκτίμηση των δυνατοτήτων του ατόμου και την διευκόλυνση της παραπομπής του σε αντίστοιχες θέσεις εργασίας ή/και αρμόδιες δομές. Η εξατομικευμένη αξιολόγηση θα ευνοήσει τόσο το άτομο αφού αξιοποιεί τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις του, όσο και την επιχείρηση η οποία θα ενισχύσει ή/και αυξήσει την παραγωγικότητά της με την καταλληλότητα του προσωπικού
- **Πρόσβαση στα προγράμματα κατάρτισης** (π.χ. Ο.Α.Ε.Δ.) για να ενισχυθεί τόσο το άτομο, όσο και η παραγωγικότητα των τοπικών επιχειρήσεων
- **Προετοιμασία και ενημέρωση μεταναστών**, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας για την αγορά εργασίας (π.χ. σύνταξη βιογραφικού, διεξαγωγή συνεντεύξεις κ.α.) και για το υφιστάμενο εργασιακό νομικό πλαίσιο
- **Ενημέρωση εργοδοτών** για το καθεστώς του μετανάστη, αιτούντα άσυλο και δικαιούχου διεθνούς προστασίας προκειμένου να διαμορφωθούν οι κατά το δυνατόν οι συνθήκες και το πλαίσιο εργασίας
- **Έγκαιρη και εξατομικευμένη ενημέρωση εργοδοτών** για την παραμονή των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη χώρα υποδοχής, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η ομαλή συνεργασία μεταξύ των δύο μερών.
- **Πρόσβαση στην αγορά εργασίας** μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων, ιδιωτικών πρωτοβουλιών (επιδοτούμενες θέσεις εργασίας ή πρακτικής άσκησης, με στόχο την ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας)
- **Συντονισμός και συμπληρωματικότητα δράσεων** και υπηρεσιών για την διευκόλυνση της προσβασιμότητας στην αγορά εργασίας, αφενός για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων υπηρεσιών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ομάδας-στόχου και αφετέρου για την ενίσχυση της λειτουργικότητας των εμπλεκόμενων δομών.

Η εμπλοκή της τοπικής κοινότητας στο ζήτημα της ένταξης των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι νευραλγικής σημασίας για την εφαρμογή αυτού του σχεδιασμού. Τα μέλη της κοινότητας συμβιούν μαζί τους στη καθημερινότητα. Είναι οι πρώτοι θεατές και δέκτες των δυσκολιών ένταξης που αντιμετωπίζουν. Είναι εκείνοι, οι οποίοι αν είναι προετοιμασμένοι κατάλληλα, έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν τους κραδασμούς που ενδέχεται να προκύψουν από τέτοιας φύσης δυσκολίες. Τέλος, είναι εκείνοι οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν την υφιστάμενη κοινωνική συνοχή του Δήμου, αλλά και να την ενισχύσουν.

Αλληλένδετα, οι μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που διαβιούν σε μία πόλη κάτω από τέτοιες ανθρώπινες συνθήκες, έχουν τη δυνατότητα να ζήσουν αρμονικά και με ασφάλεια, να επενδύσουν συναισθηματικά, ηθικά και οικονομικά στον τόπο, να εξελιχθούν και να αποκτήσουν προοπτική για το μέλλον, παρά τις δυσκολίες που τυχόν προκύπτουν από τη διαδικασία ένταξή τους στην κοινότητα. Σε ένα κοινωνικό περιβάλλον με τέτοιες δυνατότητες, δεν χωρούν συγκρούσεις, ενώ οι δυσκολίες αντιμετωπίζονται με μεγαλύτερη ευελιξία και ομαδικότητα.

Συνεπώς, κύριο μέλημα αυτού του άξονα είναι η διατήρηση ή/και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής της πόλης του Ηρακλείου. Αυτό σημαίνει ότι οι δράσεις και ενέργειες του άξονα χρειάζεται να στηρίζονται στις αρχές της αλληλοκατανόησης, της αλληλεγγύης, του σεβασμού, της αποδοχής, της ομόνοιας, της ισότητας και της δικαιοσύνης, εφόσον βέβαια επιδιώκεται η αποτελεσματική επίλυση του ζητήματος.

Σε αυτή τη κατεύθυνση προτείνονται:

- **Στοχευμένες εκδηλώσεις** σε συνεργασία με τους φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της ένταξης (π.χ. ESTIA, HELIOS για sensitization events). Στόχοι των εκδηλώσεων μπορεί να είναι η γνωριμία μεταξύ των πολιτισμών ή της κουλτούρας των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, (π.χ. εργαστήρια/σεμινάρια για μετανάστες/πρόσφυγες σχετικά με τοπικές τέχνες, με τον τουρισμό κ.ά.), η αλληλεπίδραση μεταξύ της ομάδας στόχου και της τοπικής κοινότητας, η ευαισθητοποίηση, η ενημέρωση για τη διαπολιτισμικότητα, τη διαφορετικότητα, η ανάδειξη της δυνατότητας θετικής συμβολής των μεταναστών και προσφύγων στην πόλη (άρση στερεοτύπων) κ.α. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να πραγματοποιηθούν, είτε μέσα από εργαστήρια-σεμινάρια με εστιασμένες θεματικές σε άμεσα εμπλεκόμενους συμπολίτες (π.χ. προετοιμασία κοινότητας σχολείου για την είσοδο των παιδιών των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα), είτε μέσα από την προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τον έντυπο τύπο. Οι εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης μπορούν να λάβουν χώρα είτε στο πλαίσιο μιας ομάδας (π.χ. εκπαιδευτικοί, γονείς ενός σχολείου κ.α.), ή στο πλαίσιο της γειτονιάς στην οποία μπορεί να διαμένουν αρκετές οικογένειες μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας είτε να διοργανωθούν στη κοινότητα του Δήμου σε συνεργασία με τους φορείς και τις δομές του.
- **Συμμετοχή στις εκδηλώσεις, που οργανώνουν δημοτικοί φορείς.** Στόχοι των εκδηλώσεων ενδέχεται να αφορούν στην ενημέρωση ζητημάτων σχετικών με την κοινότητα γενικά ή την ομάδα-στόχο, ειδικά. Επίσης, μπορεί να αφορούν στην συμμετοχή της ομάδας-στόχου σε πολιτισμικές εκδηλώσεις του Δήμου ή των δημοτικών δομών του, που πραγματοποιούνται κατά καιρούς στην πόλη (π.χ. φεστιβάλ, συνέδρια κ.α.). Με τη συμμετοχή των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στις εκδηλώσεις του

Δήμου καλλιεργείται τόσο ατομικά όσο και κοινωνικά η στάση, ο τρόπος και το πλαίσιο συμβίωσης των κατοίκων της πόλης.

- **Ενδυνάμωση εκπροσώπησης κοινοτήτων στο Δήμο**, δηλαδή ενίσχυση λειτουργίας Σ.Ε.Μ.Π. με τη δημιουργία Συλλόγων Μεταναστών & Προσφύγων (σύμφωνα με το Άρθρο 79 - Νόμος 4555/2018) για να διευκολύνεται η εκτίμηση και η κάλυψη των αναγκών τους, να μπορούν να ενημερώνονται, να διεκδικούν ενεργά τα δικαιώματά τους από τα θεσμικά όργανα της Τοπικής Κοινωνίας και συνακόλουθα να επιτυγχάνεται η γεφύρωση πολιτισμών. Ενίσχυση των θεμάτων αλληλοϋποστήριξης και αλληλεγγύης μεταξύ των κοινοτήτων τους (μετανάστες & πρόσφυγες), επικοινωνία μέσω του ΣΕΜΠ ως σημείο επαφής.
- **Εκπαίδευση ενεργών πολιτών**, με ενεργό συμμετοχή στην τοπική κοινότητα, με επίπεδο ενδυνάμωσης που μπορούν να συμμετέχουν στις αποφάσεις και τις διαδικασίες που τους επηρεάζουν, με γνώση και κατανόηση της πολιτικής / κοινωνικής / οικονομικής κατάστασης, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, με θέση να αμφισβητήσουν πολιτικές ή δράσεις και υφιστάμενων δομών που αντιτίθενται σε βασικές αρχές, όπως η ισότητα, η ενσωμάτωση, η διαφορετικότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη.
- **Δράσεις ευαισθητοποίησης στις σχολικές κοινότητες** (βιωματικές, ενημερωτικές) με τη συμμετοχή των ίδιων των μεταναστών – προσφύγων.
- **Δημιουργία Πολυπολιτισμικού - Διαπολιτισμικού Κέντρου**, που θα φιλοξενεί σε καθημερινή βάση την ομάδα-στόχο (αιτούντες άσυλο, δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, μετανάστες) και θα παρέχει υπηρεσίες που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξή τους. Στο χώρο του Κέντρου θα μπορούσαν να φιλοξενηθούν εθελοντές και εθελοντικές ομάδες, οι οποίες επιθυμούν να εκπαιδεύσουν τους αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας σε διάφορες δεξιότητες (π.χ. τέχνες κ.α.) ή στην εκμάθηση γλωσσών. Επίσης, ο χώρος δίνει τη δυνατότητα σε μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, που κατέχουν μία τέχνη ή γλώσσα να οργανώσουν οι ίδιοι τμήματα εκμάθησης γλώσσας (π.χ. αραβικών ή περσικών) ή τέχνης σε ομότιμους ή άλλους ενδιαφερόμενους. Με τη δημιουργία ΚΚΠ μπορούν να αναπτυχθούν μικρές μονάδες παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων, προετοιμάζοντας και διευκολύνοντας έτσι την είσοδο στην αγορά εργασίας. Βέβαιο είναι, ότι ένας τέτοιος χώρος μπορεί να φιλοξενήσει κοινωνικές δράσεις (π.χ. ενημερωτικά σεμινάρια κ.α.) και να καταστεί ένα κοινός τόπος συνάντησης όλων των κατοίκων της πόλης.
- **Συνεργασία με τα Τοπικά μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.).**
- **Δίκτυο Πόλεων για την Ένταξη.** Η συμμετοχή του Δ. Η. στο Δίκτυο Πόλεων για την Ένταξη, δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής του και σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα (π.χ. AdmIn4All – IOM), την οργάνωση εκδηλώσεων και ανταλλαγής καλών πρακτικών & εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων Ευρωπαϊκών Δήμων προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Τέτοιου τύπου κοινωνικές δράσεις και χώροι, εκτός του ότι ενθαρρύνουν τη διατήρηση ή/και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, βοηθούν τους μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας να

δημιουργήσουν δίκτυα με τους συμπολίτες, να συνεχίσουν την κανονικότητά τους, να παραμείνουν δραστήριοι και να ενταχθούν ολοκληρωτικά στη κοινωνία.

Άξονας προτεραιότητας 5: «ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ»

Όπως έχει ήδη αναφερθεί αποσπασματικά σε παραπάνω άξονες, προκειμένου να στοχεύσουμε στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας είναι απαραίτητη η εμπλοκή της κοινότητας και ειδικά των δημοτικών υπαλλήλων. Εκείνοι αποτελούν τις περισσότερες φορές τα άτομα που μεσολαβούν και συνδέουν τους την ομάδα-στόχο με την υπόλοιπη κοινότητα. Συγκεκριμένα, οι δημοτικοί υπάλληλοι μεσολαβούν για την ορθή χρήση των κρατικών παροχών-υπηρεσιών, συνδέουν τους πολίτες με κατάλληλες δομές και φορείς, συμπληρώνουν τοπικές ή/και κρατικές παρεμβάσεις και δίνουν απαντήσεις σε ζητήματα που απασχολούν τον πολίτη.

Στη περίπτωση του μετανάστη, αιτούντα άσυλο και δικαιούχου διεθνούς προστασίας η επαφή με τις δημοτικές υπηρεσίες είναι αναγκαία και καθημερινή. Πέρα από τα συχνά ερωτήματα που απασχολούν τον συμπολίτη, ο μετανάστης, ο αιτών άσυλο και ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας έρχεται αντιμέτωπος με τον τεράστιο όγκο της γραφειοκρατίας για να ενταχθεί στο Δήμο (π.χ. Άδειες διαμονής ενιαίου τύπου ΑΔΕΤ κ.α) και στις παροχές που αυτός του προσφέρει.

Συνεπώς, η εμπλοκή των δημοτικών υπαλλήλων στο παρόν σχέδιο δράσης είναι αναπόσπαστη και αναγκαία για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Για αυτό το λόγο, προτείνονται οι παρακάτω παρεμβάσεις:

- **Συστηματική και άμεση ενημέρωση** των δημοτικών υπαλλήλων για τις υπηρεσίες, που αφορούν σε μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Αυτή η παρέμβαση θα διευκολύνει το έργο των δημοτικών δομών και αλληλένδετα την εξυπηρέτηση της ομάδας-στόχου.
- **Επιμορφωτικά σεμινάρια** σε δημοτικούς υπαλλήλους για τη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα, προκειμένου να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο απέναντι στην ιδιαιτερότητα του μεταναστευτικού και προσφυγικού ζητήματος.
- **Χαρτογράφηση των δημοτικών δομών και υπηρεσιών & δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας των υπηρεσιών**, που απευθύνονται σε μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας, όπως επίσης και ενημέρωση των δημοτικών υπαλλήλων / υπευθύνων κάθε δομής. Αυτή η παρέμβαση θα βοηθήσει στη δικτύωση και διασύνδεση μεταξύ των δημοτικών δομών που ασχολούνται με σχετικά ζητήματα, στην αποσυμφόρηση του φόρτου εργασίας, στη συμπληρωματικότητα των υπηρεσιών και στην καλύτερη εξυπηρέτηση της ομάδας-στόχου.
- **Δημιουργία πληροφοριακού υλικού (οδηγού)** σε σχέση με τις υπηρεσίες των δομών της πόλης που απευθύνονται σε μετανάστες και πρόσφυγες (μετάφραση) και διοχέτευση αυτού μέσα από τους Συλλόγους και άλλα μέρη σημεία συγκέντρωσης τους.

Η εφαρμογή των παραπάνω παρεμβάσεων αναμφίβολα διευκολύνει τη συνεργασία, δικτύωση και διασύνδεση μεταξύ των δομών, το σχεδιασμό συμπληρωματικών προγραμμάτων και δράσεων, την έγκαιρη και έγκυρη

ανταπόκριση στις ανάγκες των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας και το ρόλο των δημοτικών υπαλλήλων. Παράλληλα, συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και σταθερότητα της κοινότητας του Ηρακλείου.

Άξονας προτεραιότητας 6: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΜΕ ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ανέκαθεν τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχοι διεθνούς προστασίας φέρνουν στην επιφάνεια καινούργιες προκλήσεις που χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με νέες υπηρεσίες. Η υποστήριξη των υφιστάμενων δημοτικών δομών, όπως προαναφέρθηκε στον άξονα 5, εκτός από την ενδυνάμωση των δημοτικών υπαλλήλων, είναι χρηστό να συμπεριλάβει αυτές τις νέες υπηρεσίες, οι οποίες στοχεύουν στην εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου Δράσης.

Επομένως, είναι σημαντικό στις ήδη υπάρχουσες δημοτικές δομές της πόλης του Ηρακλείου να συμπεριληφθούν:

- **Νομικές υπηρεσίες**, οι οποίες είναι απαραίτητες πρωτίστως για τους νεοαφιχθέντες μετανάστες, αιτούντες άσυλο και δικαιούχους διεθνούς προστασίας στην διεκπεραίωση των νομικών τους υποθέσεων.
- **Πολιτισμικοί διαμεσολαβητές**, οι οποίοι θα διευκολύνουν την επικοινωνία των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας με τους δημοτικούς υπαλλήλους των δομών, όπως επίσης και την κοινότητα.
- **Εκπαιδευτικοί** για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε μετανάστες, πρόσφυγες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας και νομίμως διαμενόντων π.χ. Φιλολογοί, Νηπιαγωγοί.
- **Ενίσχυση του υφιστάμενου Κέντρου Ένταξης Μεταναστών** με εξειδικευμένο προσωπικό για τη λειτουργία γραφείου συμβουλευτικών υπηρεσιών με στόχο την ενημέρωση και αρωγή για την εργασιακή επανένταξη.

Αυτές οι ενέργειες πρόκειται να διευκολύνουν σημαντικά το έργο των δημοτικών δομών και των αρμόδιων φορέων, όπως και τη καθημερινότητα των μεταναστών, αιτούντων άσυλο και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Άξονας προτεραιότητας 7: «ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ»

Για την ενίσχυση των διαδικασιών ένταξης σε ευπαθείς και ευάλωτες ομάδες, που δεν εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα στέγασης και ένταξης (π.χ. ESTIA, HELIOS) προτείνεται η ανάπτυξη μηχανισμού κάλυψης έκτακτων αναγκών στέγασης, υγείας και σίτισης βραχυχρόνιας διάρκειας (π.χ. 3 μηνών).

- **Στέγαση**, μπορεί να περιλαμβάνει την επιδότηση ενοικίου ή τη σύναψη σύμβασης μέσω τοπικής επιχείρησης καταλυμάτων
- **Σίτιση**, μπορεί να παρέχεται με τη λειτουργία συσσιτίου ή την παροχή κουπονιών για την αγορά αγαθών.

- **Προετοιμασία, εκπαίδευση και συνεργασία εκπροσώπων των Συλλόγων Μεταναστών και Προσφύγων** με την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων/υπηρεσιών για τη δημιουργία ομάδας διαχείρισης εκτάκτων αναγκών.

Παρακολούθηση και Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσης

Για την παρακολούθηση υλοποίησης του Σχεδίου, αναφορικά με την επίτευξη των στόχων είναι σκόπιμο ορισμός Επιτροπής Παρακολούθησης Σχεδίου, η οποία θα συνεπικουρείται από το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (Σ.Ε.Μ.Π.).

Θα συντάσσονται εκθέσεις/απολογισμοί (ετήσια ή ανά διετία) και θα ενημερώνεται το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης θα συνεργάζεται με τους συνεργαζόμενους φορείς & υπηρεσίες για την πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου δράσεων του Σχεδίου.

Αντί επιλόγου

Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης του Δήμου Ηρακλείου, αποτελεί συλλογική προσπάθεια μεταξύ Υπηρεσιών & Δομών του Δήμου Ηρακλείου (Αντιδημαρχία Κοινωνικών Υπηρεσιών / Διεύθυνση Κοινωνικής Ανάπτυξης) και μεταξύ Δήμου Ηρακλείου και συνεργαζόμενων Φορέων (Αναπτυξιακή Ηρακλείου – Εκπαιδευτική «ΠΛΟΗΓΟΣ»). Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης τέθηκε σε διαβούλευση μεταξύ των Μελών του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών & Προσφύγων και των Συνεργαζόμενων Φορέων του.

Προκειμένου οι νέοι και παλαιότεροι μετανάστες, οι μετανάστες δεύτερης γενεάς, να ενταχθούν στην ελληνική κοινωνία, προς όφελος των ίδιων, της ελληνικής οικονομίας και του ημεδαπού πληθυσμού, χρειάζεται να χαραχθεί και να υλοποιηθεί μία μεταναστευτική πολιτική, η οποία θα εδράζεται στην ακριβή και ολοκληρωμένη κατανόηση του ψυχοκοινωνικού προφίλ των μεταναστών.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφορετικών ομάδων μεταναστών, οι ανάγκες, οι προσδοκίες τους, οι παράγοντες που υπεισέρχονται στην προσαρμογή τους, διευκολύνοντας ή δυσχεραίνοντάς την, οι ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι παραδόσεις, οι συνήθειες και οι αντιλήψεις των μεταναστών, π.χ. για την οικογένεια – και η αλλαγή που αυτές υφίστανται κατά την παραμονή τους στην Ελλάδα, είναι παράμετροι που χρειάζεται να ληφθούν υπόψη, ούτως ώστε να καταρτιστούν και να εκπονηθούν αποτελεσματικά σχέδια δράσης, που θα διευκολύνουν την προσαρμογή και την ομαλή κοινωνική ένταξη των μεταναστών & προσφύγων στην τοπική κοινωνία μας.

